

BauWatch

// 20
24

Niewidoczne Zagrożenia:

Indeks Przestępczości w Budownictwie

Spis treści

- 04** Czy mamy do czynienia z epidemią kradzieży?
- 06** Ukryty drenaż produktywności
Jak kradzież wpływa na branżę budowlaną?
- 10** Poznaj swojego wroga
Kim są sprawcy stojący za przestępstwami?
- 12** Rekomendacje
Jak firmy mogą chronić swoich pracowników i majątek?
- 14** Wyniki ankiety

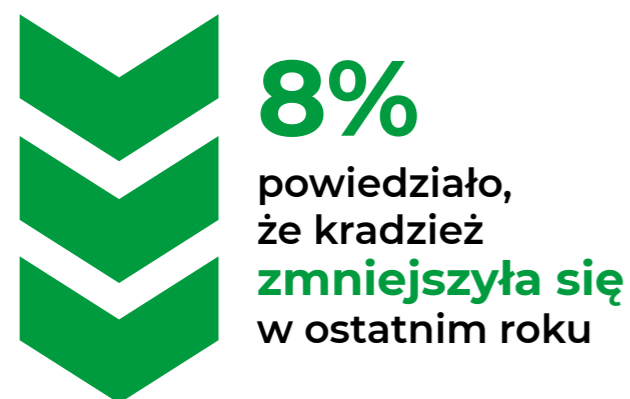
Czy mamy do czynienia z epidemią kradzieży?

Place budowy są idealnym celem dla złodziei, z cennymi maszynami, materiałami, narzędziami i urządzeniami na każdym kroku. Wysoka rotacja personelu, przyjazdy i wyjazdy podwykonawców, mobilność siły roboczej oraz tymczasowy charakter prac projektowych sprawiają, że są one łatwymi celami dla przestępczości.

Kradzież stanowi znaczące wyzwanie, kosztując europejskie firmy co najmniej 1,5 miliarda euro rocznie tylko na sprzęcie. Przy utrzymującej się inflacji, która podnosi ceny towarów oraz kryzysie kosztów utrzymania, który wywiera presję na budżety, nasze badania wskazują, że sytuacja staje się coraz trudniejsza.

Spośród 500 ankietowanych pracowników budowy w naszym badaniu „Niewidoczne Zagrożenia: Indeks Przystępczości na Budowach 2024”, 40% zgodziło się, że w ostatnim roku (2023) przestępczość wzrosła. Z drugiej strony, tylko 8% zgłosiło, że zmniejszyła się.

Rozrost przestępczości jest również bardziej szokujący, niż wielu mogło zdać sobie sprawę, z około 64% respondentów potwierdzających, że byli świadkami kradzieży na miejscu przynajmniej raz w roku, a 19% mówiących, że doświadczają tego co kilka miesięcy. Co zaskakujące, 47% respondentów powiedziało, że regularnie podchodzą do nich osoby chcące „sprzedać coś z tyłu ciężarówki”, ujawniając apetyt na odsprzedaż materiałów i bezczelne podejście, na jakie przestępcy są gotowi.

“Przeprowadziliśmy ankietę wśród osób pracujących nad projektami komercyjnymi, w nieruchomościach, energetyce, infrastrukturze i projektach budowlanych domów. Z 6 na 10 osób przyznających, że byli świadkami kradzieży w pracy, kluczowym wnioskiem jest to, że żadna lokalizacja czy sektor nie jest bezpieczny przed przestępcami”

- Aleksander Wilczewski,
Dyrektor Zarządzający BauWatch Polska

1,5 miliarda euro

Koszt kradzieży sprzętu dla branży budowlanej, wypożyczalni i rolnictwa każdego roku.

Co gorsza, taktyki przestępcze wydają się być coraz bardziej zaawansowane - 56% respondentów uważa, że przestępczość budowlana stała się bardziej wyrafinowana w ostatnim czasie.¹

64%

respondentów była świadkiem kradzieży na miejscu przynajmniej raz w roku.

Finansowe konsekwencje nawet jednej strategicznie zaplanowanej kradzieży mogą być paraliżujące, więc firmy muszą być w stanie chronić się przed tym, co nadejdzie. Jednak jej względna niewidzialność sprawia, że kradzież jest trudna do zapobiegania.

To badanie ma na celu ujawnienie rzeczywistych konsekwencji kradzieży na budowach, opierając się na bezpośrednich doświadczeniach osób pracujących w tych miejscach. Będzie również badać, kto stoi za przestępstwami oraz oferować praktyczne, niezawodne porady dla firm, jak chronić swoich ludzi i majątek.

1. ERA Guide for Theft Prevention (May 31, 2010)

Ukryty spadek produktywności

Jak można się było spodziewać, przestępczość ma znaczące konsekwencje finansowe dla firm – w wielu przypadkach z powodu opóźnień, co nasza ankieta wyraźnie podkreśla.

W naszej ankiecie trzy na dziesięć osób zgłosiło opóźnienia w projektach związane z przestępczością, z którymi miały do czynienia. Z tej grupy, jedna czwarta respondentów doświadczyła opóźnień trwających trzy tygodnie lub dłużej, co powodowało znaczne zakłócenia w harmonogramach budowy. Niepokojąco, 15% respondentów potwierdziło, że projekty w ogóle nie mogły być kontynuowane.

Dostawca usług wyszukiwania mediów, Cornerstone Projects, szacuje, że opóźnienia w budowie mogą kosztować od 10 do 50% całkowitego kosztu budowy. Biorąc pod uwagę, że rachunek ten stanowi dodatek do pierwotnego kosztu, łatwo zauważyć, jak bardzo kradzieże wpływają na wyniki finansowe, zarówno w sposób subtelny, jak i jawny. Opóźnienia są również bardzo szkodliwe dla reputacji i relacji firmy.²

Pandemia COVID-19, a następnie wojna w Ukrainie spowodowały, że sektor budowlany w Polsce zmagał się z wieloma wyzwaniami. W opublikowanych przez GUS danych widać pogorszenie rentowności firm budowlanych na skutek wzrostu kosztów budowy w latach 2021-22.³ W 2022 r. rentowność netto dużych firm spadła o ponad 1 pkt proc. a w firmach małych i średnich obniżyła się o ok. 0,4-0,7 pkt. procentowych względem 2021 roku. W czasach, gdy firmy borykają się z trudnościami finansowymi, nawet stosunkowo drobne incydenty mogą zadać miazdzący ostateczny cios – zwłaszcza jeśli zasobów nie można łatwo zastąpić.

30%

projektów zostało opóźnionych z powodu przestępczości budowlanej

10%

skradzionych dóbr to pojazdy lub drogie maszyny

“Analiza danych ukazuje, że wzrost kosztów i opóźnienia wynikające z kradzieży istotnie oddziałują na harmonogramy zakończenia prac budowlanych. Projekty te zazwyczaj operują na dokładnie określonym budżecie, dlatego utrata kluczowych elementów potrzebnych do ukończenia prac może znacząco wpłynąć na rentowność inwestycji.”

- Aleksander Wilczewski,
Managing Director BauWatch Poland

Drobne napady składają się na ogromne liczby

To nie tylko opóźnienia wpływają na koszty – firmy muszą również płacić za zastąpienie tego, co zostało skradzione. Ale to, co jest pożądanym dla złodziei, niekoniecznie jest oczywiste, co sprawia, że jeszcze trudniej jest ich powstrzymać.

Co zaskakujące, okazało się, że choć drogie maszyny są atrakcyjne, stanowią one zaledwie 6% wszystkich najczęściej kradzionych przedmiotów. Pojazdy (samochody osobowe i dostawcze) również stanowią 4%. Tylko w 10% przypadków koszt skradzionych towarów przekroczył 10 000 euro w pojedynczym incydencie.

Jednak w dwóch trzecich przypadków (62%) koszt skradzionych przedmiotów wyniósł od 500 do 5000 euro, co pokazuje, jak szybko „drobne” przestępstwa mogą się sumować, jeśli nie zostaną wykryte powtarzające się wzorce.

Słaba ochrona wpływa na morale na placu budowy

53% naszych respondentów potwierdza, że małe narzędzia to przedmioty najczęściej zabierane – najprawdopodobniej dlatego, że łatwiej jest je ukraść i sprzedać dyskretnie.

Dla pracowników i handlowców efekt domina może być niezwykle frustrujący. 31% respondentów stwierdziło, że utrata narzędzi jest ich „największą obawą”, jeśli chodzi o słabe bezpieczeństwo na budowie. Może to świadczyć o tym, że niektórzy albo czuli się osobiście odpowiedzialni, albo obawiali się o szanse na zatrudnienie w przyszłych projektach i ponownie podkreśla znaczenie zapewnienia, że wszyscy pracownicy na miejscu rozumieją procedury bezpieczeństwa.

2. Cornerstone Projects. (n.d.). Construction Project Delays: A Comprehensive Guide.

3. Polski Związek Pracodawców Budownictwa. Analiza sytuacji w sektorze budownictwa w oparciu o najnowsze dane GUS (Maj 2023).

“PKP Polskie Linie Kolejowe zmagają się rocznie z wieloma aktami przestępczości. Zgodnie z podanymi przez spółkę informacjami, w 2023 roku Straż Ochrony Kolei odnotowała aż 7400 przestępstw i wykroczeń kolejowych, w tym kradzieży sieci trakcyjnej.”⁴

Miedź i przewody są głównymi celami

Miedź jest kluczowym materiałem, którego brakuje, dlatego zawsze była atrakcyjna dla złodziei. Jednak jej wartość rośnie ze względu na rolę, jaką odgrywa w transformacji energetycznej. Potrzebujemy miedzi do turbin wiatrowych, paneli słonecznych i samochodów elektrycznych, więc nie jest zaskoczeniem, że ponad połowa (54%) ankietowanych stwierdziła, że jest to wysoce pożądanym towarem przez złodziei.

Miedź jest stosunkowo łatwa do zdobycia - w BauWatch widzieliśmy przestępców, którzy po prostu podjeżdżali obok nienadzorowanych kręgów, ładowali je do furgonetki i odjeżdżali w ciągu minuty. Niepokojące jest jednak to, że często pozostawia się ją niestrzeżoną na placach budowy.

przewody są również regularnie celem przestępców, a nasze dane pokazują, że 55% respondentów wskazało je jako często kradzione. Kradzieże te są zazwyczaj dokonywane na kolei i w telekomunikacji i od dawna stanowią wyzwanie dla tych branż.

Biorąc pod uwagę, że prace te odbywają się w bardzo odosłoniętych obszarach, które trudno jest odgrodzić, zapobieganie kradzieży pozostaje trudne. Jednak wraz ze wzrostem cen materiałów, firmy muszą zachować szczególną czujność i regularnie sprawdzać swoje protokoły bezpieczeństwa.

Słaba ochrona sprzyja przestępczości

Solidne zabezpieczenia placu budowy są najlepszym sposobem na zapobieganie kradzieży, jednak nasze badanie ujawniło wyraźny brak zaufania zarówno do środków prewencyjnych podejmowanych przez wykonawców, jak i czasu reakcji firm ochroniarskich.

Prawie jedna trzecia profesjonalistów z branży budowlanej (28%), z którymi rozmawialiśmy, powiedziała, że bezpieczeństwo było „niskim priorytetem” na placach budowy, na których pracowali. Mimo to 67% stwierdziło, że firmy powinny myśleć o środkach bezpieczeństwa jeszcze przed rozpoczęciem budowy.

Kiedy dochodzi do przestępstw, nasza ankietowana wykazała, że czas reakcji i wsparcie po zdarzeniu ze strony firm ochroniarskich były problematyczne. 21% oceniło swoje doświadczenia z firmami ochroniarskimi jako słabe lub bardzo słabe. Ponad jedna trzecia (34%) opisała je jako „przecięte” - liczby, które wskazują na branżę pilnie potrzebującą przeglądu bezpieczeństwa.

Pytani o to, dlaczego place budowy doświadczają takich słabych postaw i strategii wobec bezpieczeństwa, 52% uważało, że jest to spowodowane ograniczeniami budżetowymi, 42% odpowiedziało, że jest to spowodowane słabym planowaniem przed rozpoczęciem prac, a 27% twierdziło, że wynika to z niedoceniań ryzyka przez firmy.

4. PKP Polskich Liniach Kolejowych S.A. Straż Ochrony Kolei sięgnęła po rozwiązania oparte na sztucznej inteligencji (05.01.2024).

56%

respondentów uważa, że przestępczość budowlana stała się bardziej wyrafinowana w ostatnim czasie

28%

twierdzi, że bezpieczeństwo jest niskim priorytetem na placach, na których pracują

67%

stwierdziło, że firmy powinny myśleć o środkach bezpieczeństwa z wyprzedzeniem

Poznaj swojego wroga

Kim są sprawcy? W tej sekcji przyjrzymy się trzem głównym grupom, które zazwyczaj celują w place budowy.

Insiderzy

Być może najtrudniejszym do schwywania typem złodzieja jest insider, który według naszych badań odpowiada za 42% kradzieży.

Place budowy są zwykle pełne podwykonawców lub pracowników budowlanych, którym zleca się konkretne elementy projektu. Ułatwia to złodziejom podawanie się za „legalny personel” i nie wzbudza podejrzeń.

Jednak w przypadku dużych projektów budowlanych, z wieloma pracownikami tymczasowymi, egzekwowanie rygorystycznej polityki dostępu do placu budowy może być trudne, więc wiele firm nie wie, jak powstrzymać ten problem. Wszystkie te składniki stanowią przepis na katastrofę.

42%
kradzieży jest dokonywanych przez insiderów

24%
przystępczości jest dokonywane przez oportunistów

Oportuniści

Według 24% respondentów przystępstwa oportunistyczne są najczęstszą formą kradzieży. Złodzieje szukają łatwych do zdobycia przedmiotów, które zostały pozostawione na widoku, takich jak zapasowe paliwo lub okablowanie. Zwykle szukają celów, do których łatwo i szybko się włamać, zamiast planować włamanie i żerować na nieszczęściu lub zapominalstwie innych.

14%
przystępczości jest popełniane przez zorganizowanych przystępców

Zorganizowani przystępcy

Następnie mamy do czynienia z zorganizowanymi przystępcami - inteligentnymi, sprytnymi gangami z przygotowaniem, siłą roboczą i sprzętem do zabrania drogich przedmiotów lub kilku rzeczy za jednym razem. Nasza ankieta wskazuje, że są oni odpowiedzialni za około 14% przystępstw. Zazwyczaj działają nocą, a faktycznie, 56% pracowników, których ankietowaliśmy, uważa, że przystępstwo na budowach jest bardziej powszechne jesienią i zimą, ze względu na dłuższe wieczory. Mimo to, nie jest rzadkością, że profesjonalni przystępcy wchodzą na place budowy prosto z ulicy, ubrani jak pracownicy, i zabierają przedmioty w biały dzień. Często są dobrze przygotowani, mają zaplanowane drogi ucieczki i korzystają z luźnej polityki dostępu na plac budowy.

“W ostatnich latach rosnąca cena paliwa była jednym z powodów zwiększenia przypadków kradzieży tego surowca. Według danych Komendy Głównej Policji wartość skradzionego paliwa oraz uszkodzonego przy tym mienia w 2022 roku wzrosła o 57%, czyli o 7,8 miliona złotych, względem 2021 roku.”⁵

56%
osób uważa, że przystępstwo na budowach jest najbardziej powszechne jesienią i zimą

Rekomendacje

Potencjalny wzrost przestępczości jest tuż za horyzontem. Jakie działania możesz podjąć już teraz?

Stosuj środki odstraszające

Zapobieganie przestępstwom jest znacznie łatwiejsze niż ich rozwiązywanie po fakcie. Widoczne środki, takie jak wieże CCTV i tymczasowe ogrodzenia działają jako skuteczne odstraszacze, ponieważ większość okazjonalnych złodziei będzie zniechęcona do podejmowania spontanicznych akcji. W naszych badaniach, personel ochrony i ogrodzenia zostały wskazane jako najpopularniejsze środki bezpieczeństwa, z 74% polegających na nich jako formie obrony. Dobrze oświetlone place budowy mogą również odstraszac złodziei od wejścia, więc oświetlaj ciemne zakątki, gdzie intruzy mogą pozostać niezauważeni.

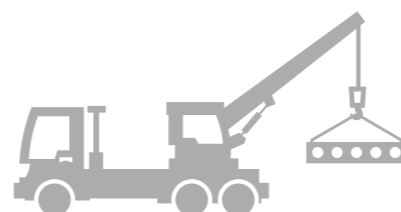

Jasna komunikacja

Jasna komunikacja i regularne, systematyczne szkolenia pomagają zespołom w zabezpieczeniu placów budowy. Znaczenie bezpieczeństwa na placu budowy musi być jasno przedstawione zespołowi za pomocą standardowego szkolenia wprowadzającego, a dokumentacja szkoleniowa powinna być przechowywana w formie cyfrowej i fizycznej. Każda sesja powinna obejmować aspekt bezpieczeństwa, z nieformalnymi rozmowami o narzędziach w każdym miejscu.

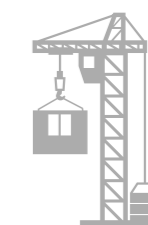
Przypomnij zespołom o prostych, najlepszych praktykach, takich jak usuwanie kluczy z maszyn, przechowywanie ich w zamkniętych skrzynkach i upewnianie się, że bramy są zamknięte, aby zapobiec łatwym do uniknięcia incydentom. Co więcej, zespoły w terenie muszą informować dostawców usług bezpieczeństwa o schematach pracy, zwłaszcza gdy coś się zmienia, aby zapobiec fałszywym alarmom.

BauWatch →

Inwestuj w bezpieczeństwo

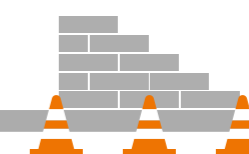
Projekty budowlane są niezmiernie kosztowne, dlatego istnieje niechęć do wydawania więcej gotówki, niż to konieczne na początku. Jednak takie podejście jest krótkowzroczne, a finansowe konsekwencje mogą być znacznie gorsze. Inwestycja w bezpieczeństwo powinna być postrzegana jako polisa ubezpieczeniowa - to sposób na ochronę zarówno sprzętu, jak i personelu. Nie zaryzykowałbyś tego w domu, więc dlaczego robić to w miejscu pracy? To logiczna decyzja i taka, która w dłuższej perspektywie kosztuje mniej.

Bądź elastyczny

Wszystkie projekty działają na ewoluującym harmonogramie, więc poziom zagrożenia każdego projektu musi być oceniany i odpowiednio dostosowywany. Na przykład, firmy budowlane kończące projekt mogą mieć na miejscu zwiększoną liczbę narzędzi montażowych, jak również kosztowne przedmioty, takie jak kotły, co tworzy dodatkowe ryzyko.

Firmy mogą chcieć przemyśleć swoje bezpieczeństwo wokół świąt publicznych, kiedy miejsca mogą być opuszczone i narażone. System świateł drogowych może być tutaj skutecznym rozwiązaniem. Czerwony informuje Twój zespół, że poziom zagrożenia jest wysoki, czy to z powodu łatwo zabieranych lub cennych aktywów, wielu podwykonawców i personelu na miejscu, czy czegoś takiego jak uszkodzone ogrodzenie z siatki łańcuchowej.

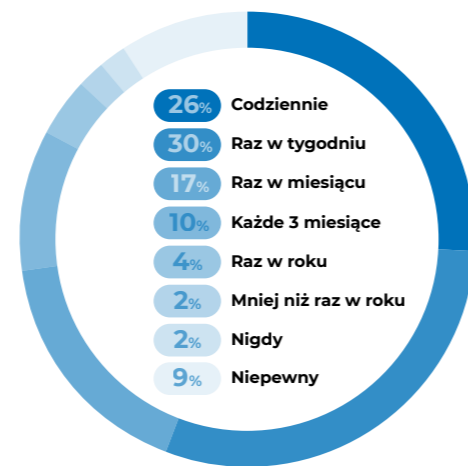
Niewidoczne zagrożenia: Ankieta Indeksu Przemocności Budowlanej 2024

Ankieta została przeprowadzona w październiku 2023 roku przez zewnętrzną firmę badawczą (Onepoll). Osoby pracujące na polskich placach budowy zostały zapytane o ogólne kwestie demograficzne dotyczące ich wieku, płci, rodzaju stanowiska, sektora oraz liczby pracowników w ich organizacji. Próbkę składała się z 500 profesjonalistów z branży budowlanej.

Jakie są, jeśli w ogóle, najczęściej kradzione przedmioty z placów budowy według Twojego doświadczenia? [Wybierz do pięciu]

	%
Kabel	55%
Miedź	54%
Małe narzędzia	53%
Elektronarzędzia i sprzęt ręczny, np. wiertarki, narzędzia do poziomowania	50%
Paliwo	40%
Stal	36%
Rurociągi/kanały	28%
Drewno	21%
Rzeczy osobiste, np. telefony, środki ochrony indywidualnej	18%
Cegły lub bloki	13%
Sprzęt AGD np. bojler, kuchenka	10%
Oprawy i wyposażenie, np. łazienka/toaleta, karnisze	8%
Dachówki	7%
Ciężkie maszyny, np. koparka/koparka	6%
Pojazdy, np. furgonetki lub samochody osobowe	4%
Inne przedmioty	1%
Nie jestem pewien/żadnego szczególnie	1%
N/A – nigdy czegoś takiego nie doświadczyłem	6%

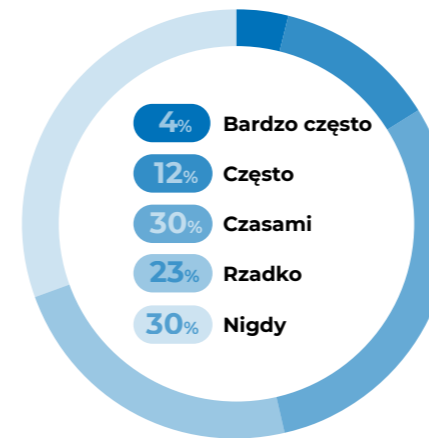
Jak często Ty lub zarządzający placem budowy przeglądacie i aktualizujecie środki bezpieczeństwa?

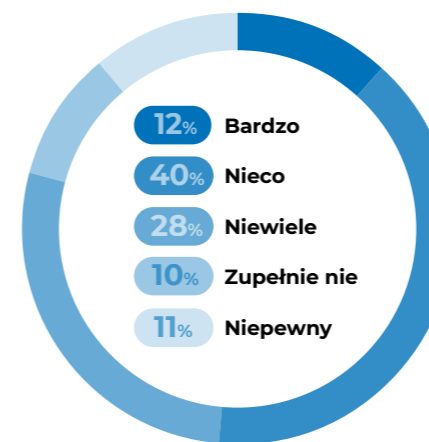
Przypominając sobie sytuację, kiedy z placu budowy, na którym pracowałeś, skradziono towary lub materiały, jaka była szacunkowa wartość kradzieży? [Odpowiedz zaokrąglając do najbliższego euro]

	%
0-500	10%
501-1,000	20%
1,001-2,000	14%
2,001-3,000	10%
3,001-4,000	9%
4,001-5,000	8%
5,001-10,000	8%
10,001-20,000	6%
20,001-50,000	3%
50,001-100,000	0%
Ponad 100 tys	0%
Nie jestem pewien/nie pamiętam	10%

Jak często do Ciebie lub innych osób na stronach, na których pracujesz, zwracali się ludzie chcący „sprzedać rzeczy z tyłu ciężarówki” w ramach projektu, nad którym pracujesz?

Jak bardzo, jeśli w ogóle, sądzisz, że presja do utrzymania budżetu prowadzi do obcinania kosztów związanych z bezpieczeństwem?

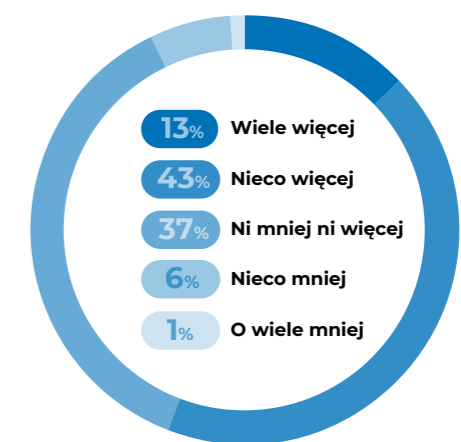
Według Twojej opinii, jaki jest najczęstszy rodzaj przestępstwa doświadczanego na placach budowy? [Wybierz jeden]

W którym, jeśli w ogóle, z poniższych sposobów przemocność budowlana wpłynęła na projekt/pracę, którą wykonywałeś? [Zaznacz wszystkie, które mają zastosowanie]

	%
Trzeba było dokonać materialnych zastępstw	30%
Projekt był opóźniony	30%
Projekt przekroczył budżet	29%
Projekt nie mógł być kontynuowany	15%
W wyniku przemocństwa ludzie odnieśli krzywdę fizyczną lub psychiczną	13%
W wyniku tego zdarzenia ludzie stracili pracę	7%
Pracownicy zostali bez środków do życia, ponieważ musieli wymienić sprzęt osobisty	6%
Żadne z powyższych	19%

Na podstawie Twojego doświadczenia z przemocnością budowlaną w ostatnich latach, czy staje się ona bardziej czy mniej wyrafinowana?

Według Twojej opinii, czy przemocność na placach budowy wzrosła czy zmalała w ciągu ostatniego roku? (Chodzi o kradzież materiałów budowlanych, sprzętu, maszyn, narzędzi, a także inne przestępstwa takie jak przemoc fizyczna, nękanie, wandalizm)

	%
Znacząco zwiększone	11%
Nieco zwiększone	29%
Pozostał taki sam	34%
Nieco obniżony	18%
Znacząco obniżony	8%

BauWatch

Wiodąca europejska marka w zakresie tymczasowego, zasilanego i solarnego wynajmu CCTV na placach budowy i w pustostanach. Przejmujemy wszystkie aspekty bezpieczeństwa na placu budowy, aby nasi Klienci nie musieli tego robić. Nasze niestandardowe rozwiązania łączą w sobie dobrze widoczną technologię wideo, która niczego nie przeoczy na miejscu, z centrum kontroli, które działa szybko i kompetentnie o każdej porze dnia i nocy.

Kontakt:
info-PL@bauwatch.com

→ **bauwatch.com**

Odwiedź nas na

Dane i inne informacje zawarte w niniejszym raporcie („Dane BauWatch”) są poufne i stanowią wyłączną własność firmy BauWatch. Dane BauWatch zostały opracowane na podstawie szczegółowych badań rynkowych przeprowadzonych i zainicjowanych przez BauWatch. Użytkownik nie może publikować, kopiować, modyfikować, łączyć, przekazywać, ujawniać ani rozpowszechniać danych BauWatch, zarówno w części, jak i w całości, bez wyraźnej i uprzedniej pisemnej zgody BauWatch. Uzyskując dostęp do tego raportu, użytkownik oświadcza, że uznaje prawa własności intelektualnej firmy BauWatch do tego raportu (w tym prawa autorskie) i zgadza się przestrzegać wszystkich obowiązujących przepisów dotyczących własności intelektualnej.